

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

18 février 2005

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 15 décembre 1980
sur l'accès au territoire, le séjour,
l'établissement et l'éloignement des
étrangers afin de confier à la Commission
permanente de recours des réfugiés la
compétence de connaître des recours
urgents contre les décisions du
Commissaire général aux réfugiés
et aux apatrides**

(déposée par M. Philippe Monfils)

SOMMAIRE

1. Résumé	3
2. Développements	4
3. Proposition de loi	14
4. Annexe	16

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

18 februari 2005

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van
15 december 1980 betreffende de toegang
tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging
en de verwijdering van vreemdelingen,
teneinde de Vaste Beroepscommissie voor
vluchtelingen in staat te stellen te worden
aangezocht voor spoedeisende beroepen
tegen de beslissingen, genomen door de
Commissaris-generaal voor de vluchtelingen
en de staatlozen**

(ingediend door de heer Philippe Monfils)

INHOUD

1. Samenvatting	3
2. Toelichting	4
3. Wetsvoorstel	14
4. Bijlage	16

<i>cdH:</i>	<i>Centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V:</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO:</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN:</i>	<i>Front National</i>
<i>MR:</i>	<i>Mouvement Réformateur</i>
<i>N-VA:</i>	<i>Nieuw - Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS:</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a - spirit:</i>	<i>Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.</i>
<i>Vlaams Belang:</i>	<i>Vlaams Belang</i>
<i>VLD:</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

Abréviations dans la numérotation des publications:

<i>DOC 51 0000/000:</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
<i>QRVA:</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>
<i>CRIV:</i>	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)</i>
<i>CRABV:</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>
<i>CRIV:</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>
	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>
<i>PLEN:</i>	<i>Séance plénière</i>
<i>COM:</i>	<i>Réunion de commission</i>
<i>MOT:</i>	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

<i>DOC 51 0000/000:</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA:</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV:</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV:</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV:</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN:</i>	<i>Plenum</i>
<i>COM:</i>	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT:</i>	<i>Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

*Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél.: 02/ 549 81 60
Fax: 02/549 82 74
www.laChambre.be*

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

*Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel.: 02/ 549 81 60
Fax: 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail: publicaties@deKamer.be*

RÉSUMÉ

Le Conseil d'État ne peut faire face à l'augmentation constante du nombre de litiges qui lui sont déférés. Le contentieux des «Étrangers» en général, le contentieux des «Réfugiés» en particulier sont indiscutablement à la base de cette situation en raison du nombre particulièrement élevé de litiges. Après avoir passé en revue les quelques solutions qui furent avancées par le passé mais qui ne furent tantôt pas suivies d'effets, tantôt ne permirent pas d'enrayer le problème, l'auteur propose de confier à la Commission permanente de recours des réfugiés l'intégralité du contentieux portant sur les décisions rendues par le Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides et donc, par voie de conséquence, de soustraire au Conseil d'État les litiges relatifs à la confirmation par le Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides, dans le cadre du recours urgent organisé aux articles 63/2 et suivants de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, de la décision par laquelle l'Office des étrangers refuse l'entrée, le séjour ou l'établissement dans le Royaume à l'étranger qui se déclare réfugié.

SAMENVATTING

De Raad van State kan de voortdurende toename van het aantal geschillen waarvoor hij wordt aangezocht, niet meer aan. Het staat buiten kijf dat de geschillen over Vreemdelingenzaken in het algemeen en de geschillen inzake Vluchtelingen zaken in het bijzonder, gelet op het bijzonder hoge aantal soortgelijke geschillen, aan die toestand ten grondslag liggen. Na de enkele oplossingen te hebben overlopen die in het verleden werden aangereikt maar nooit enig gevolg sorteerden dan wel niet in staat bleken het probleem in te dijken, stelt de indiener voor alle door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen genomen beslissingen integraal door de Vaste Beroepscommissie voor de vluchtelingen te laten behandelen. Daarbij verwijst de indiener naar de thans vigerende procedure. Die schrijft voor dat de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen, in het raam van een dringend advies dat werd aangevraagd conform de artikelen 63/2 en volgende van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, de beslissing kan bevestigen krachtens welke de Dienst Vreemdelingen zaken de toegang, het verblijf of de vestiging ontzegt aan de vreemdeling die verklaart een vluchteling te zijn. Welnu, de indiener van dit wetsvoorstel wil dan ook alle geschillen met betrekking tot de beslissing inzake voormelde bevestiging aan de bevoegdheid van de Raad van State onttrekken.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Développer la présente proposition de loi nécessite de rappeler successivement la place qu'occupe le contentieux «Étrangers» dans le fonctionnement du Conseil d'État (chapitre I^{er}), les mesures qui furent envisagées pour remédier à l'engorgement de la Haute juridiction administrative (chapitre II) et, enfin, la solution originale que nous proposons (chapitre III)

CHAPITRE I^{er}

le contentieux «Étrangers» et le Conseil d'État

La demande de reconnaissance en qualité de réfugié est, sur le plan juridique, organisée schématiquement de la manière suivante:

1. Première décision de l'Office des étrangers
2. Si la demande est recevable:
 - a) le dossier est transmis au Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides (CGRA) pour examen au fond.
 - b) en cas de décision négative sur le fond, recours possible devant la Commission permanente de recours des réfugiés (CPRR);
 - c) recours possible en cassation administrative devant le Conseil d'État.
3. Si la demande est jugée irrecevable:
 - a) recours urgent devant le CGRA
 - b) si le CGRA décide d'un examen au fond, et qu'il rend sur le fond, une décision négative, un recours est ouvert auprès de la CPRR (comme au 2.b) avec éventuellement recours en cassation administrative devant le Conseil d'État;
 - c) si le CGRA confirme la décision d'irrecevabilité, celle-ci n'est susceptible que d'un recours en annulation et en suspension devant le Conseil d'État.

C'est précisément le point visé au 3, c) qui pose problème.

En effet, les requêtes en annulation et suspension d'une décision d'irrecevabilité étouffent littéralement l'activité du Conseil d'État.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Om dit wetsvoorstel nader toe te lichten, past het stil te staan bij de plaats die de geschillen over Vreemdelingenzaken in de diverse, opeenvolgende stadia van de procedure precies innemen (hoofdstuk I) en bij de maatregelen die in uitzicht werden gesteld om de overbelasting van het hoge bestuurlijke rechtscollege weg te werken (hoofdstuk II). Tot slot stellen wij zelf een oplossing voor (hoofdstuk III).

HOOFDSTUK I

De geschillen over Vreemdelingenzaken en de Raad van State

Schematisch verloopt het indienen van de aanvraag om als vluchteling te worden erkend, als volgt:

1. Eerste beslissing door de Dienst Vreemdelingenzaken.
2. Zo de aanvraag ontvankelijk is:
 - a) het dossier wordt voor een diepgaand onderzoek overgezonden naar het commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS);
 - b) bij een ongunstige beslissing over de grond van de zaak, kan beroep worden ingesteld bij de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen (VBV);
 - c) administratief cassatieberoep mogelijk bij de Raad van State.
3. Zo de aanvraag niet-ontvankelijk wordt geacht:
 - a) dringende beroepsprocedure bij het CGVS;
 - b) zo het CGVS beslist tot een grondig onderzoek en zo het commissariaat een negatieve beslissing neemt over de grond van de zaak, kan beroep worden aangekend bij de VBV (zoals onder 2.b.), met een eventueel administratief cassatieberoep bij de Raad van State;
 - c) zo het CGVS bevestigt dat de aanvraag niet-ontvankelijk is, kan daartegen nog alleen een vordering tot nietigverklaring en tot schorsing bij de Raad van State worden ingesteld.

En precies dat laatste punt 3, c) doet problemen rijzen.

Met de vorderingen tot nietigverklaring en tot schorsing van een beslissing waarbij een aanvraag als niet-ontvankelijk werd aangemerkt, valt iedere activiteit van de Raad van State letterlijk stil.

Quelques chiffres:

Alors qu'approximativement 1 000 recours étaient introduits par année judiciaire de 1948 à 1990, ce nombre a augmenté considérablement depuis 10 ans, passant de 1 895 en 1990-1991 à près de 16 000 en 2002. Ce nombre s'accroît encore.

Cette charge de travail est alourdie par le fait qu'un nombre important des recours en annulation introduits sont, depuis l'introduction du référé administratif généralisé par la loi du 17 juillet 1991 modifiant les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, en vue d'introduire un référé administratif et portant création d'un emploi de greffier-informaticien, également accompagnés d'une demande de suspension.

Mais l'accroissement exponentiel n'est pas dû à une augmentation des arrêts du contentieux «Classique». Il est le fruit du contentieux «Étrangers» et particulièrement, du contentieux «Réfugiés» pour lequel le Conseil d'État est saisi directement après le CGRA.

Quelques chiffres encore:

Alors qu'en 1998-1999, les recours au Conseil d'État se divisaient en 2 710 au contentieux «Ordinaire» et 3 641 au contentieux «Étrangers», ils étaient pour l'année 2001-2002 de 2 784 au contentieux «Ordinaire» et de 12 804 pour le contentieux «Étrangers» (soit 82% des recours).

En terme d'arrêts, la statistique est pratiquement identique: 40% des arrêts prononcés dans le cadre du contentieux «Étrangers» en 1998-1999 et près de 75% en 2001-2002.

Dans cette avalanche de recours «Étrangers», les recours contre les décisions de confirmation d'irrecevabilité prises par le CGRA constituent 75% des recours «Étrangers».

Le Conseil d'État ne peut actuellement faire face à cette masse de travail. Le gouvernement le reconnaît puisque dans sa déclaration du 12 octobre 2004, il chif-

Ter illustratie volgen hierna enkele cijfergegevens:

Tussen 1948 en 1990 werden per gerechtelijk jaar bij benadering zo'n 1 000 beroepsprocedures ingeleid. De afgelopen 10 jaar is dat cijfer inmiddels sterk gestegen: zo werden in 1990-1991 1 895 procedures ingesteld, terwijl in 2002 om en bij de 16 000 beroepsprocedures liepen. En dat aantal stijgt nog steeds.

Die werklast wordt nog zwaarder doordat een aanzienlijk aantal van de ingediende vorderingen tot nietigverklaring, sinds de instelling, bij de wet van 19 juli 1991 tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, houdende invoering van een administratief kort geding en instelling van een betrekking van griffier-informaticus, tevens gepaard gaan met een vordering tot schorsing.

De exponentiële toename is evenwel niet te wijten aan een stijging van het aantal arresten dat in klassieke geschillendossiers wordt gewezen, maar wel aan de toename van de geschillendossiers over Vreemdelingen-zaken, en inzonderheid van de geschillendossiers inzake Vluchtelingen, waaromtrent de Raad van State meteen na het CGVS wordt aangezocht.

Ter illustratie volgen hierna nog enkele cijfergegevens:

Terwijl in 1998-1999 2 710 gewone geschillendossiers en 3 641 dossiers inzake Vreemdelingen-zaken aanhangig waren bij de Raad van State, liep dat aantal tijdens het gerechtelijk jaar 2001-2002 op tot 2 784 dossiers met betrekking tot gewone geschillen en tot 12 804 geschillendossiers m.b.t. Vreemdelingen-zaken (die dus goed waren voor 82% van het totaal aantal ingediende vorderingen).

Wat het aantal arresten betreft, geven de statistische gegevens een nagenoeg identiek beeld: tijdens het gerechtelijk jaar 1998-1999 had 40% van de uitgesproken arresten betrekking op geschillendossiers inzake Vreemdelingen, terwijl dat percentage tijdens het gerechtelijk jaar 2001-2002 opliep tot 75%.

In die enorme toevloed aan beroepsdossiers die met betrekking tot Vreemdelingen-zaken aanhangig werden gemaakt, maken dossiers waarin beroep werd aangetekend tegen de beslissingen in verband met de bevestiging van de door het CGVS genomen beslissingen over de ontvankelijkheid van het beroep, 75% van het totale aantal beroepsdossiers «Vreemdelingen-zaken» uit.

Momenteel kan de Raad van State dat uitermate hoge werkvolume niet aan. De regering erkent dat ook, aangezien ze, in haar beleidsverklaring van 12 oktober 2004,

fre à 41 066 le nombre d'affaires pendantes devant le Conseil d'État dont 27 957 recours en contentieux «Étrangers»... et cela malgré l'accroissement de la productivité du Conseil d'État qui passe de 6 500 arrêts rendus en 1998-1999 à près de 11 000 en 2001-2002.

Cette situation n'est pas admissible. Les retards s'accumulent. Les recours des réfugiés traînent. Et c'est toute l'organisation du contentieux qui se grippe.

En effet, de nombreux justiciables s'étant adressés au Conseil d'État pour demander l'annulation d'une décision administrative les concernant doivent attendre des mois sinon des années avant qu'un arrêt ne soit rendu.

Il peut s'ensuivre pour le requérant des dommages divers: financiers, de carrière, etc. Mais il s'ensuit certainement des reproches généralisés de «mauvaise administration de la justice».

Par ailleurs, le contentieux «Étrangers» soumis au Conseil d'État n'entraîne pas que des conséquences en termes d'arriéré judiciaire. Il pose plus fondamentalement la question de la place du Conseil d'État dans notre organisation judiciaire. Plus haute juridiction administrative du pays inscrite désormais dans la Constitution (art. 160: «*Il y a pour toute la Belgique un Conseil d'État*»), le Conseil d'État est le contrôleur de la légalité des décisions administratives et rend ses arrêts en dernier ressort (sauf cas particuliers, à propos de problème de compétences). Il n'est pas juge du fond sauf en ce qui concerne le contentieux «Réfugiés» où il agit comme une juridiction de première instance.

Le déséquilibre entre sa fonction traditionnelle de juge supérieur du respect des normes et sa mission de jugement des cas individuels en matière de réfugiés entraîne un malaise considérable au niveau d'une réflexion sur notre ordonnancement juridique. Les membres de l'institution eux-mêmes s'interrogent.

zelf voorrekenende dat zo'n 41 066 dossiers bij de Raad van State in behandeling waren, waaronder 27 957 dossiers met beroepsprocedures over Vreemdelingenzaken, en dit ondanks een verhoogde productiviteit van de Raad van State. In het gerechtelijk jaar 1998-1999 behandelde die immers 6 500 dossiers, terwijl het aantal behandelde dossiers in het gerechtelijk jaar 2001-2002 tot om en bij de 11 000 was opgelopen.

Die situatie is onaanvaardbaar. Almaar meer dossiers stapelen zich op. De verwerking van door vluchtelingen ingeleide beroepsdossiers sleept steeds langer aan. En op het einde van de rit slibt uiteindelijk de hele geschillen-regeling dicht.

Zo belandt men inderdaad in de situatie waarbij tal van rechtzoekenden die zich tot de Raad van State hebben gewend om de nietigverklaring te vorderen van een administratieve beslissing die op hen betrekking heeft, maanden of zelfs jaren moeten wachten vooraleer enig arrest wordt gewezen.

Een mogelijk gevolg daarvan is dat de verzoeker schade van allerlei aard kan oplopen: schade van financiële aard of schade die aan het loopbaanverloop is gerelateerd, enzovoort. Een gevolg dat een en ander sowieso sorteert, is dat het de algemene kritiek voedt waarbij mensen de «ondeugdelijke rechtsbedeling» aan de kaak stellen.

Voorts hebben de geschillen over Vreemdelingenzaken waaromtrent de Raad van State wordt aangezocht niet alleen gevolgen op het stuk van de gerechtelijke achterstand. Terzelfder tijd rijst namelijk de fundamentele vraag welke plaats ons rechtsbestel voor de Raad van State inruimt. De Raad van State is het hoogste bestuurlijke rechtscollege dat thans als zodanig in de Grondwet vermeld staat (artikel 160 van de Grondwet: «*Er bestaat voor geheel België een Raad van State, (...)*»). De Raad van State oefent toezicht uit op de wettigheid van de bestuurlijke beslissingen en wijst zijn arresten in laatste aanleg (behalve in een aantal specifieke gevallen, wanneer het met name problemen in verband met de bevoegdheidsverdeling betreft). De Raad van State treedt niet op als bodemrechter, behalve in die geschillen die op vluchtelingen zaken betrekking hebben, en waar de Raad als een rechtscollege in eerste aanleg fungeert.

De onbalans die ontstaat tussen de traditionele functie van de Raad als hoogste rechter die toeziet op de naleving van de normen en zijn taak om inzake vluchtelingen uitspraak in individuele gevallen te doen, leidt ertoe dat men zich, wanneer men wat dieper nadenkt over ons rechtsbestel, zeer ongemakkelijk gaat voelen.

Comment peut-on concilier la fonction de juge supérieur dans le contentieux administratif traditionnel concernant la vie des citoyens et la mission de quasi juge de police à l'égard du contentieux «Réfugiés»?

Comment unifier, par exemple, la jurisprudence dans le domaine du contentieux «Étrangers» lorsqu'en première et dernière instance, le Conseil d'État doit, au fond, traiter une multitude de recours individuels? Comment encore se pencher sérieusement sur le contentieux ordinaire quand le poids des recours «Étrangers» représente près de 90% du volume des affaires?

Ce sont toutes ces raisons qui nous conduisent à proposer une solution qui tienne compte à la fois de la place du Conseil d'État dans notre système judiciaire, de la nécessité de donner au requérant la possibilité d'obtenir un arrêt dans un délai raisonnable et enfin du souci de donner au candidat réfugié la garantie que sa demande sera traitée conformément aux règles européennes notamment en ce qui concerne le double degré de juridiction.

CHAPITRE II

Aperçu des mesures prises ou envisagées pour remédier au problème

Au cours des dernières années, le législateur a tenté, à différentes reprises, d'apporter des remèdes aux problèmes que connaît la section d'administration du Conseil d'État dans son ensemble. Les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973 ont en effet été modifiées à plusieurs reprises, soit afin d'augmenter les effectifs du Conseil d'État, de l'auditorat et du greffe, soit afin d'accélérer le traitement des dossiers, notamment par la généralisation du juge unique dans le cadre du contentieux de la suspension et par l'instauration de procédures simplifiées ou accélérées.

Les données statistiques reprises ci-dessus montrent cependant de toute évidence que ces diverses modifications législatives n'ont eu pour effet que de tempérer quelque peu l'effet exponentiel de l'augmentation de l'ar-

De leden van de Raad zelf stellen zich in dat opzicht trouwens een aantal vragen. Hoe valt de functie als hoogste rechter inzake de traditionele bestuursrechtelijke geschillen over het leven van de burger immers te rijmen met de taak die de Raad ten opzichte van geschillen over Vluchtelingenzaken behoort uit te oefenen en waar bij hij bijna als een politierechter optreedt?

Hoe bijvoorbeeld de rechtspraak over geschillen in verband met zake Vreemdelingenzaken stroomlijnen wanneer de Raad van State in eerste en in laatste aanleg een massale hoeveelheid individuele beroepsprocedures moet behandelen? Ook rijst de vraag hoe men zich ernstig over gewone geschillen kan buigen wanneer het aantal beroepsdossiers inzake Vreemdelingen zwaar doorweegt en goed is voor zowat 90% van het totale aantal te behandelen dossiers.

Vandaar dat we een oplossing voorstellen die zowel rekening houdt met de plaats die de Raad van State in ons rechtsbestel bekleedt als met de noodzaak om het voor de verzoekers mogelijk te maken binnen een redelijke termijn een arrest over hun dossier te krijgen; bovendien streeft het wetsvoorstel ernaar de kandidaat-vluchteling de waarborg te bieden dat zijn aanvraag overeenkomstig de – met name op het stuk van de dubbele rechtsaanleg geldende – Europese regels zal worden behandeld.

HOOFDSTUK II

Overzicht van de genomen of in uitzicht gestelde probleemoplossende maatregelen

De jongste jaren heeft de wetgever meermaals pogingen ondernomen om de problemen waarmee de afdeling administratie van de Raad van State in haar geheel te kampen heeft, weg te werken. De op 12 januari 1973 gecoördineerde wetten op de Raad van State werden immers herhaaldelijk gewijzigd. Dat gebeurde ofwel om de personeelssterkte van de Raad van State, van het auditoraat en de griffie op te voeren, dan wel om de afhandeling van de dossiers te bespoedigen door met name het principe van de alleensprekend rechter te veralgemenen in het raam van geschillendossiers waarin om een schorsing wordt verzocht, alsmede door de invoering van eenvoudigere en sneller lopende procedures.

Voormelde statistische gegevens tonen evenwel overduidelijk aan dat al die diverse wetswijzigingen er alleen maar toe hebben geleid dat het exponentiële effect van de stijging van de achterstand bij de afdeling administra-

riéré de la section d'administration du Conseil d'État, notamment parce que ces modifications n'étaient pas suffisamment adaptées à la spécificité du contentieux «Étrangers» et, plus particulièrement, du contentieux «Réfugiés».

Afin de rencontrer de manière plus appropriée la problématique du contentieux «Étrangers», diverses modifications ont également été apportées aux lois coordonnées sur le Conseil d'État dans le but d'adapter les règles de procédure à ce type de contentieux.

Ainsi la loi du 4 août 1996 modifiant les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, a modifié l'article 90 des lois coordonnées afin de confier également le traitement du contentieux «Étrangers» à des chambres à conseiller unique. La règle est donc devenue le conseiller unique, le renvoi d'une affaire devant une chambre de trois membres pouvant cependant être ordonné par le président de la chambre, d'office ou à la demande du requérant formulée au plus tard dans la requête introductive d'instance.

De même l'article 30 des lois coordonnées sur le Conseil d'État a été modifié par la loi du 18 avril 2000 modifiant les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973 ainsi que la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, afin de permettre au Roi de fixer, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, des règles de procédures particulières à ce type de contentieux.

Le Conseil d'État a, par ailleurs, été autorisé à engager du personnel supplémentaire, notamment des secrétaires d'administration chargés d'assister les magistrats, afin de faire face à l'augmentation considérable du nombre des recours en la matière.

L'analyse des statistiques indiquées ci-dessus, singulièrement pour les années judiciaires 2000-2001 et 2001-2002, montre cependant que toutes ces mesures, qui n'ont manifestement pas eu pour effet d'empêcher les requérants de s'adresser au Conseil d'État, ont permis à ce dernier d'augmenter de manière importante le nombre d'arrêts prononcés en la matière, mais que cette évolution en terme d'arrêts n'a manifestement pas pu permettre de suivre le rythme des affaires entrantes.

tie bij de Raad van State nauwelijks is getemperd. Dat is inzonderheid toe te schrijven aan het feit dat voormelde wijzigingen niet gericht genoeg inspeelden op de specifieke aspecten van de geschillen over Vreemdelingenzaken, en met name van de dossiers over Vluchtelingen zaken.

Teneinde een passender antwoord te bieden op de problematiek die de geschillendossiers met betrekking tot Vreemdelingen doen rijzen, werden in de gecoördineerde wetten op de Raad van State ook diverse wijzigingen aangebracht teneinde de procedureregels beter op soortgelijke geschillen af te stemmen.

Zo voorzag de wet van 4 augustus 1996 tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973 erin artikel 90 van die gecoördineerde wetten zo te wijzigen dat de behandeling van geschillendossiers over Vreemdelingen zaken worden verwezen naar kamers die zitting houden met één lid. Het is dan ook de regel geworden dat bij soortgelijke zaken één rechter zitting heeft, met dien verstande evenwel dat de kamervoorzitter de zaak ambtshalve of op verzoek van de verzoeker (zo die dat verzoek uiterlijk in zijn inleidend verzoekschrift formuleert) naar een kamer met drie leden kan verwijzen.

Evenzo bracht de wet van 18 april 2000 tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, alsook de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, een wijziging aan in artikel 30 van voormelde gecoördineerde wetten. De wijziging was erop gericht de Koning de mogelijkheid te verlenen om, bij een na overleg in de Ministerraad vastgesteld besluit, bijzondere procedureregels vast te stellen die op soortgelijke geschillen afgestemd zijn.

Voorts kreeg de Raad van State de toestemming om bijkomende personeelsleden – met name bestuurssecretarissen – in dienst te nemen, die ermee werden belast de magistraten bij te staan zodat zij het hoofd kunnen bieden aan de aanzienlijke toename van het aantal terzake lopende vorderingen.

Wanneer men voormelde statistische gegevens, inzonderheid die welke op de gerechtelijke jaren 2000-2001 en 2001-2002 betrekking hebben, wat nader bekijkt, merkt men evenwel dat al die maatregelen (die kennelijk niet tot gevolg hebben gehad dat ze een hinderpaal zouden opwerpen voor eisers die naar de Raad van State willen stappen) de Raad in staat hebben gesteld het aantal terzake uitgesproken arresten aanzienlijk op te voeren, maar dat die evolutie op het stuk van het aantal gewezen arresten kennelijk niet heeft volstaan om het tempo van de inkomende dossiers bij te houden.

Dans l'état actuel de la situation, même si l'ensemble des arrêts prononcés par la section d'administration sur une année judiciaire ne concernait que le contentieux «Étrangers», encore cela suffirait-il à peine à faire face au flot des affaires entrantes, sans qu'il soit par ailleurs possible de procéder à une résorption significative de l'arriéré existant.

On pourrait évidemment aller plus loin et orienter l'ensemble des moyens actuels du Conseil d'État vers le traitement du contentieux «Étrangers», singulièrement le contentieux «Réfugiés».

Ceci aggraverait l'arriéré des autres contentieux et transformerait *de facto* le Conseil d'État en tribunal administratif des étrangers, ce qui ne serait pas acceptable parce que notamment en contradiction avec le rôle du Conseil d'État clairement défini par sa loi de base.

On pourrait également augmenter les moyens actuels du Conseil d'État et les affecter au contentieux «Étrangers». C'est cette solution que semble privilégier le gouvernement dans sa déclaration gouvernementale du 12 octobre 2004 en proposant d'organiser au sein de la juridiction administrative une troisième section consacrée au contentieux «Étrangers».

Cette solution cantonnerait définitivement le Conseil d'État dans un rôle de juridiction de première instance chargée de prononcer de simples jugements. Elle balayerait la fonction essentielle du Conseil d'État rappelée plus haut. Le poids de la section «Étrangers» serait tel qu'il entraînerait inévitablement des «glissements» des membres du Conseil d'État du contentieux «Ordinaire» vers la section du contentieux «Étrangers».

Ceci entraînerait inmanquablement le dépérissement du Conseil d'État en tant que haute institution administrative.

Enfin, la solution la plus logique et la plus claire serait de créer des tribunaux administratifs.

Ook al zou het geheel van de door de afdeling administratie over één gerechtelijk jaar gewezen arresten betrekking hebben op geschillen over Vreemdelingen-zaken, dan nog zou zulks, in de huidige stand van zaken, nauwelijks volstaan om de toevloed van dossiers aan te kunnen, zonder dat het voorts mogelijk zou zijn de bestaande achterstand op een betekenisvolle wijze weg te werken.

Men zou natuurlijk verder kunnen gaan en alle huidige middelen van de Raad van State toespitsten op de verwerking van de geschillen over Vreemdelingen-zaken en in het bijzonder van de «geschillen over Vluchtelingen-zaken».

Dat zou de achterstand in de behandeling van de andere geschillen verergeren en zou de Raad van State *de facto* omvormen tot een administratieve rechtbank voor vreemdelingen. Zoiets zou onaanvaardbaar zijn omdat het onder meer in strijd is met de rol van de Raad van State die duidelijk wordt omschreven door de desbetreffende basiswet.

Men zou ook de huidige middelen van de Raad van State kunnen verhogen en ze aanwenden voor de geschillen over Vreemdelingen-zaken. De regering geeft blijkbaar aan die oplossing de voorkeur in haar regeringsverklaring van 12 oktober 2004, waarin ze voorstelt binnen het administratief rechtscollege een derde afdeling op te richten die zich zou bezighouden met de geschillen over Vreemdelingen-zaken.

Die oplossing zou de Raad van State definitief opsluiten in een rol van rechtbank van eerste aanleg belast met het wijzen van gewone vonnissen. Ze zou de voormelde essentiële functie van de Raad van State volledig doen verdwijnen. Het gewicht van de afdeling «Vreemdelingen» zou zo groot zijn dat het onvermijdelijk zou leiden tot «verschuivingen» van de leden van de Raad van State van de «Gewone» geschillen naar de afdeling «geschillen Vreemdelingen».

Dat zou onvermijdelijk de teloorgang van de Raad van State als hoge administratieve instelling met zich brengen.

Ten slotte zou de meest logische en duidelijke oplossing erin bestaan administratieve rechtbanken op te richten.

L'idée de créer des tribunaux administratifs de première instance est presque aussi ancienne que celle de créer le Conseil d'État¹. Une première proposition de loi en ce sens a été déposée au cours de la session parlementaire 1963-1964².

Plusieurs gouvernements successifs ont également inscrit la simplification et l'uniformisation du contentieux administratif à leur programme, notamment lors des déclarations gouvernementales du 5 avril 1979, du 20 avril 1980 et du 24 octobre 1981.

Installé par le ministre de l'Intérieur le 14 janvier 1993, un groupe de travail, comprenant notamment des représentants du Conseil d'État, a remis, le 2 février 1996, un rapport accompagné de projets de textes.

Ce rapport préconisait de créer 11 tribunaux administratifs (un par province) compétents en premier ressort, tant au contentieux de l'annulation qu'au contentieux de pleine juridiction. Ces tribunaux étaient donc appelés, non seulement à reprendre la charge de travail du Conseil d'État au contentieux de l'annulation, mais aussi à remplacer la multitude de juridictions administratives existant dans toute une série de matières éparses.

Ce rapport n'a finalement donné lieu à aucune suite concrète car, si l'intention de créer de tels tribunaux a été maintenue dans la déclaration gouvernementale de 1995, le ministre de l'Intérieur a annoncé, lors des travaux parlementaires consacrés à la loi du 4 août 1996, précitée, l'intention du gouvernement de l'époque de «geler» ce projet et de prendre – ce qui était notamment l'objet de la loi du 4 août 1996 précitée – les mesures destinées à résorber l'arriéré existant au Conseil d'État, avant même d'envisager la mise en place de nouveaux tribunaux administratifs. C'est la raison pour laquelle a été finalement rejeté l'amendement tendant à voir insérer directement dans les lois coordonnées sur le Conseil d'État, des dispositions sur les tribunaux administratifs de première instance.

¹ Pour une approche historique de la matière, voir: F. MAUSSON, «Le Conseil d'État face à l'arriéré du contentieux: de l'accélération de la procédure à la création des tribunaux administratifs de première instance», in *Le Conseil d'État de Belgique 50 ans après sa création (1946-1996)*, U.L.B., Bruxelles, 1999, pp. 846 et svtes.

² Proposition de M. J. De Staercke, Doc. Parl. Chambre, 1963-1964, n°625/1. Voir également la proposition de loi relative à la création, l'organisation, la compétence et le fonctionnement des tribunaux administratifs, déposée par le Sénateur Cérexhe (S.E., 1991-1992), et la proposition de loi relative à la création des tribunaux administratifs de première instance, déposée par les Députés Cheron et Dua (Doc. Parl. Chambre, n°973/1, 1992-1993).

De idee om administratieve rechtbanken van eerste aanleg te creëren, is bijna even oud als die om de Raad van State op te richten¹. Tijdens de parlementaire zitting 1963-1964 werd een eerste wetsvoorstel in die zin ingediend².

Verschillende opeenvolgende regeringen hebben de vereenvoudiging en de uniformering van de administratieve geschillen opgenomen in hun programma, zoals onder andere blijkt uit de regeringsverklaringen van 5 april 1979, 20 april 1980 en 24 oktober 1981.

De minister van Binnenlandse Zaken heeft op 14 januari 1993 een werkgroep opgericht die onder meer uit vertegenwoordigers van de Raad van State was samengesteld en die op 2 februari 1996 een rapport en ontwerp-teksten heeft voorgelegd.

In dat rapport werd de oprichting voorgestaan van 11 administratieve rechtbanken (1 per provincie) die in eerste aanleg bevoegd zouden zijn zowel voor het vernietigingscontentieux als voor de geschillen van volledige rechtsmacht. Die rechtbanken zouden niet alleen het werk van de Raad van State inzake het vernietigingscontentieux overnemen, maar tevens het groot aantal administratieve rechtscolleges vervangen die voor een hele reeks van uiteenlopende aangelegenheden bestaan.

Dat rapport heeft uiteindelijk niets concreets opgeleverd. Het voornemen om dergelijke rechtbanken op te richten, werd weliswaar gehandhaafd in de regeringsverklaring van 1995, maar de minister van Binnenlandse Zaken heeft tijdens de parlementaire voorbereiding van de voormelde wet van 4 augustus 1996 aangegeven dat de toenmalige regering dat plan wilde «bevrozen» en dat ze – en dat was onder andere het doel van de zonet vermelde wet – maatregelen wenste te nemen om de bestaande achterstand bij de Raad van State weg te werken, alvorens de totstandkoming van nieuwe administratieve rechtbanken te overwegen. Om die reden werd het amendement dat tot doel had rechtstreeks in de gecoördineerde wetten op de Raad van State bepalingen in te voegen in verband met de administratieve rechtbanken van eerste aanleg, uiteindelijk verworpen.

¹ Voor een historisch overzicht terzake, zie F. Mausson, *Le Conseil d'Etat face à l'arriéré du contentieux: de l'accélération de la procédure à la création des tribunaux administratifs de première instance*, in *Le Conseil d'État de Belgique 50 ans après sa création (1946-1996)*, Brussel, ULB, 1999, blz. 846 en volgende.

² Wetsvoorstel van de heer J. De Staercke, Gedrukt Stuk Kamer, 1963-1964, nr. 625/1. Zie ook het wetsvoorstel van senator Cérexhe betreffende de instelling, de organisatie, de bevoegdheid en de werkwijze van de administratieve rechtbanken (B.Z., 1991-1992) en het wetsvoorstel betreffende de instelling van administratieve rechtbanken van eerste aanleg, ingediend door de volksvertegenwoordigers Cheron en Dua (Gedrukt Stuk Kamer nr. 973/1, 1992-1993).

La déclaration gouvernementale du 7 juin 1999 et celle plus récente du 12 octobre 2004 ne comportent plus aucune allusion à la mise en place de tribunaux administratifs et plus aucune initiative gouvernementale n'a été prise en la matière.

Les seules initiatives relativement récentes sont d'ordre parlementaire, mais elles n'ont débouché sur aucune suite concrète.

De tout cela il nous paraît que la recherche d'une solution par la mise en place rapide de tribunaux administratifs de première instance apparaît actuellement illusoire en raison notamment du coût qu'elle engendrerait.

CHAPITRE III

La solution préconisée par la présente proposition de loi

Puisque le déséquilibre actuellement constaté est dû essentiellement au recours direct au Conseil d'État en cas de confirmation de l'irrecevabilité de la demande de reconnaissance par le CGRA, nous proposons que cette décision puisse faire l'objet, en appel, d'un recours à la CPRR, avant un éventuel recours en cassation administrative devant le Conseil d'État.

Cette solution présente plusieurs avantages:

1. Elle est simple. La CPRR joue déjà un rôle de «juge d'appel» dans les cas d'examen au fond par le CGRA. Si elle est saisie d'un recours sur une décision d'irrecevabilité, elle peut si elle estime que le recours est recevable, examiner ensuite l'affaire au fond comme une cour d'appel le fait dans une affaire qui ne lui serait pourtant soumise qu'au niveau de la recevabilité. La solution proposée fait donc de la CPRR un juge d'appel dans tous les cas. Cela renforce d'ailleurs la position du candidat réfugié disposant désormais d'une instance d'appel avec recours au Conseil d'État en cassation administrative, et cela en conformité avec les conventions européennes imposant la nécessité d'un double degré de juridiction.

2. Il n'y a pas lieu de changer fondamentalement les règles de procédures. Évidemment l'accroissement du volume de travail de la CPRR demandera une augmentation importante de son personnel. Enfin, est également réglé le problème qui avait entraîné la condamnation

In de regeringsverklaring van 7 juni 1999 en meer recent in die van 12 oktober 2004 is absoluut geen sprake meer van administratieve rechtbanken en de regering heeft terzake geen enkel initiatief meer genomen.

De enige vrij recente initiatieven gaan uit van het parlement, maar ze hebben evenmin al iets concreets opgeleverd.

Uit een en ander blijkt dat het zoeken naar een oplossing door de oprichting, op korte termijn, van administratieve rechtbanken van eerste aanleg thans een illusie blijkt te zijn, onder meer door de kosten die dat met zich zou brengen.

HOOFDSTUK III

De door dit wetsvoorstel voorgestane oplossing

Aangezien de thans vastgestelde onevenwichtigheid hoofdzakelijk te wijten is aan het rechtstreekse beroep op de Raad van State in geval van bevestiging van de onontvankelijkheid van de aanvraag tot erkenning door het CGVS, stellen wij voor dat in graad van beroep tegen die beslissing beroep kan worden ingesteld bij de VBV, vóór een eventueel administratief cassatieberoep bij de Raad van State.

De oplossing biedt verschillende voordelen:

1. Ze is eenvoudig. De VBV speelt al een rol van «appelrechter» in de gevallen die het CGVS ten gronde onderzoekt. Als bij de VBV een beroep wordt ingesteld tegen een beslissing van onontvankelijkheid, kan die commissie, als ze ervan uitgaat dat het beroep ontvankelijk is, vervolgens de grond van de zaak onderzoeken zoals een hof van beroep dat doet in een zaak die hem nochtans alleen op het stuk van de ontvankelijkheid zou zijn voorgelegd. Door de voorgestelde oplossing wordt de VBV dus in alle gevallen een rechter in hoger beroep. Dat versterkt trouwens de positie van de kandidaat-vluchteling die voortaan beschikt over een appelgerecht met administratief cassatieberoep voor de Raad van State. Een en ander strookt overigens met de Europese verdragen die de noodzaak van een dubbele aanleg opleggen.

2. De procedureregels hoeven niet fundamenteel te worden gewijzigd. De toename van de werkbelasting van de VBV zal uiteraard een aanzienlijke personeelsuitbreiding vereisen. Ten slotte is ook het probleem geregeld dat had geleid tot de veroordeling van België door het

de la Belgique par la Cour européenne des droits de l'homme dans l'affaire Conka (Requête 51564/99 - arrêt du 5 février 2002), l'article 57/11 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers prévoyant que dans le délai fixé pour l'introduction du recours et pendant l'examen de celui-ci, la décision contestée ne peut être exécutée et aucune mesure d'éloignement du territoire ne peut être prise à l'égard de l'étranger en conséquence de cette décision. Le problème du respect des dispositions de l'article 13 de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales soulevé dans l'arrêt Conka, précité, est donc résolu puisqu'il y a là, suspension automatique d'une éventuelle mesure de renvoi en attendant jugement.

3. Le Conseil d'État retrouve sa fonction essentielle de juge de la légalité pouvant ainsi développer une jurisprudence, guide précieux pour la juridiction de fond, ce qu'il ne peut faire actuellement, confronté à des milliers de décisions sur des cas individuels.

Europees Hof voor de rechten van de mens in de zaak-Conka (verzoekschrift 51564/99 – arrest van 5 februari 2002), omdat artikel 57/11 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen bepaalt dat tijdens de voor het indienen van het beroep vastgestelde termijn en tijdens het onderzoek van dat beroep de aangevochten beslissing niet kan worden uitgevoerd en ten aanzien van de vreemdeling geen enkele maatregel tot verwijdering van het grondgebied kan worden genomen tengevolge van die beslissing. Het probleem van de inachtneming van het bepaalde van artikel 13 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden dat in het voormelde arrest-Conka wordt aangekaart, is dus opgelost omdat een eventuele maatregel van terugwijzing wordt opgeschort in afwachting van een vonnis.

3. De Raad van State krijgt opnieuw zijn essentiële functie van rechter die oordeelt over de wettigheid en kan zodoende rechtspraak te ontwikkelen die een waardevolle leidraad is voor de feitenrechter. Hij kan dat thans niet doen omdat hij wordt geconfronteerd met duizenden beslissingen over individuele gevallen.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Art. 2

L'article 2 fait de la CPRR, comme indiqué ci-dessus, le juge d'appel du contentieux «Réfugiés». Un recours au Conseil d'État est cependant possible contre les décisions de la CPRR, mais le Conseil d'État n'intervient plus – et ce dans tous les cas – que comme juge de cassation, conformément aux dispositions de l'article 57/23 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.

Le même article répond au souci d'accélérer la procédure d'extrême urgence. C'est déjà le cas dans la loi actuelle puisque le Conseil d'État peut, saisi d'un recours urgent, statuer pratiquement séance tenante. La présente proposition de loi réduit le délai de recours à 8 jours.

Art. 3

L'article 3 répond à des objections soulevées par l'arrêt Conka rendu par la Cour européenne des droits de l'homme.

Philippe MONFILS (MR)

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELN

Art. 2

Zoals hierboven aangegeven, maakt dat artikel van de VBV de rechter in hoger beroep voor de «Vluchtelingen»-geschillen. Tegen de beslissingen van de VBV kan echter beroep worden ingesteld bij de Raad van State, maar die laatste treedt – in alle gevallen – nog alleen op als cassatierechter, overeenkomstig de bepalingen van artikel 57/23 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Dit artikel beantwoordt aan het streven om de rechtspleging bij uiterst dringende noodzakelijkheid te versnellen. Zulks is reeds het geval in de huidige wet aangezien de Raad van State in geval van dringend beroep nageenog ter zitting uitspraak doet. Dit wetsvoorstel verkort de beroepstermijn tot 8 dagen.

Art. 3

Artikel 3 beantwoordt aan bezwaren die voor het voetlicht zijn gebracht door het arrest-Conka van het Europees Hof voor de rechten van de mens.

PROPOSITION DE LOI**Article 1^{er}**

La présente loi règle une matière visée par l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 57/11, § 1^{er}, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, inséré par la loi du 14 juillet 1987, modifié par la loi du 18 juillet 1991, numéroté et modifié par la loi du 6 mai 1993, sont apportées les modifications suivantes:

1) a) l'alinéa 1^{er}, les mots «À l'exception des décisions prises en application de l'article 63/3,» sont supprimés;

2) l'alinéa 2 est complété par la phrase suivante:

«Ce recours doit toutefois être introduit dans les huit jours de la notification de la décision en cas de recours formé contre la décision par laquelle le Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides confirme, en application de l'article 63/3, la décision par laquelle le ministre, ou son délégué, a refusé l'entrée, le séjour ou l'établissement dans le Royaume à l'étranger qui se déclare réfugié.».

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Aan artikel 57/11, § 1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, ingevoegd bij de wet van 14 juli 1987, gewijzigd bij de wet van 18 juli 1991, genummerd en gewijzigd bij de wet van 6 mei 1993, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1) de eerste zin wordt vervangen door de volgende bepaling:

«De beslissingen van de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen zijn niet vatbaar voor een beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State.»;

2) het tweede lid wordt aangevuld met de volgende bepaling:

«Dit beroep moet echter ingediend worden binnen acht dagen na de kennisgeving van de beslissing in geval van beroep ingesteld tegen de beslissing krachtens welke de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en staatlozen, met toepassing van artikel 63/3, de beslissing bevestigt waarbij de minister of zijn gemachtigde de toegang, het verblijf of de vestiging in het Rijk heeft geweigerd aan de vreemdeling die zich vluchteling verklaart.».

Art. 3

L'article 57/22 de la même loi, inséré par la loi du 14 juillet 1987, est complété par la phrase suivante:

«En cas de décision négative, la Commission permanente de recours des réfugiés rend un avis motivé sur la remise éventuelle de l'intéressé à la frontière d'un pays qu'il a fui et où selon sa déclaration, sa vie, son intégrité physique ou sa vie sont menacés.».

22 décembre 2004

Philippe MONFILS (MR)

Art. 3

Artikel 57/22 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 14 juli 1987, wordt aangevuld met de volgende bepaling:

«In geval van ongunstige beslissing brengt de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen een met redenen omkleed advies uit over de eventuele terugleiding van de betrokkene naar de grens van het land dat hij is ontvlucht en waar, volgens zijn verklaring, zijn leven, zijn fysieke integriteit of zijn vrijheid in gevaar zou verkeren.».

22 december 2004

TEXTE DE BASE

Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

TITRE II

Dispositions complémentaires et dérogatoires relatives à certaines catégories d'étrangers

CHAPITRE 2

Réfugiés

Section II

Du Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides

[Art. 57/11

§ [1^{er}].

[A l'exception des décisions prises en application de l'article 63/3, les décisions du Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides ne sont pas susceptibles d'un recours en annulation auprès du Conseil d'État. La Commission permanente de recours des réfugiés est seule compétente, à l'exclusion de toute autre instance.

[Ce recours doit être introduit dans les quinze jours de la notification de la décision contre laquelle il est formé.

[Pendant le délai fixé pour l'introduction du recours et pendant l'examen de celui-ci, la décision contestée ne peut être exécutée et aucune mesure d'éloignement du territoire ne peut être prise à l'égard de l'étranger en conséquence de cette décision.]

[...]

TEXTE DE BASE ADAPTÉ À LA PROPOSITION

Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

TITRE II

Dispositions complémentaires et dérogatoires relatives à certaines catégories d'étrangers

CHAPITRE 2

Réfugiés

Section II

Du Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides

[Art. 57/11

§ [1^{er}].

[...] ¹ Les décisions du Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides ne sont pas susceptibles d'un recours en annulation auprès du Conseil d'Etat. La Commission permanente de recours des réfugiés est seule compétente, à l'exclusion de toute autre instance.

[Ce recours doit être introduit dans les quinze jours de la notification de la décision contre laquelle il est formé.

Ce recours doit toutefois être introduit dans les huit jours de la notification de la décision en cas de recours formé contre la décision par laquelle le Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides confirme, en application de l'article 63/3, la décision par laquelle le ministre, ou son délégué, a refusé l'entrée, le séjour ou l'établissement dans le Royaume à l'étranger qui se déclare réfugié.²

[Pendant le délai fixé pour l'introduction du recours et pendant l'examen de celui-ci, la décision contestée ne peut être exécutée et aucune mesure d'éloignement du territoire ne peut être prise à l'égard de l'étranger en conséquence de cette décision.]

[...]

¹ Art. 2

² Art. 2

BASISTEKST

Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

TITEL II

Aanvullende en afwijkende bepalingen betreffende bepaalde categorieën van vreemdelingen

HOOFDSTUK 2

Vluchtelingen

Afdeling II

Het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

[Art. 57/11

[§ 1].

[Behoudens de beslissingen genomen met toepassing van artikel 63/3, zijn de beslissingen van de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen niet vatbaar voor een beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State. De Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen is bij uitsluiting van iedere andere instantie bevoegd.]

[Dit beroep moet ingediend worden binnen vijftien dagen na de kennisgeving van de beslissing waartegen het is gericht.]

[Tijdens de voor het indienen van het beroep vastgestelde termijn en tijdens het onderzoek van dit beroep, kan de aangevochten beslissing niet uitgevoerd worden en kan ten aanzien van de vreemdeling geen enkele maatregel tot verwijdering van het grondgebied genomen worden tengevolge van die beslissing.

[...]

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL

Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

TITEL II

Aanvullende en afwijkende bepalingen betreffende bepaalde categorieën van vreemdelingen

HOOFDSTUK 2

Vluchtelingen

Afdeling II

Het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

[Art. 57/11

[§ 1].

[De beslissingen van de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen zijn niet vatbaar voor een beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State¹. De Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen is bij uitsluiting van iedere andere instantie bevoegd.]

[Dit beroep moet ingediend worden binnen vijftien dagen na de kennisgeving van de beslissing waartegen het is gericht.]

Dit beroep moet echter ingediend worden binnen acht dagen na de kennisgeving van de beslissing in geval van beroep ingesteld tegen de beslissing krachtens welke de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen, met toepassing van artikel 63/3, de beslissing bevestigt waarbij de minister of zijn gemachtigde de toegang, het verblijf of de vestiging in het Rijk heeft geweigerd aan de vreemdeling die zich vluchteling verklaart.²

[Tijdens de voor het indienen van het beroep vastgestelde termijn en tijdens het onderzoek van dit beroep, kan de aangevochten beslissing niet uitgevoerd worden en kan ten aanzien van de vreemdeling geen enkele maatregel tot verwijdering van het grondgebied genomen worden tengevolge van die beslissing.

[...]

¹ Art. 2

² Art. 2

[§ 2.
[...]]

Section III

De la Commission permanente de recours des réfugiés

Art. 57/22

Les décisions de la Commission permanente de recours des réfugiés sont motivées en indiquant les circonstances de la cause.]

[§ 2.
[...]]

Section III

De la Commission permanente de recours des réfugiés

Art. 57/22

Les décisions de la Commission permanente de recours des réfugiés sont motivées en indiquant les circonstances de la cause.] **En cas de décision négative, la Commission permanente de recours des réfugiés rend un avis motivé sur la remise éventuelle de l'intéressé à la frontière d'un pays qu'il a fui et où selon sa déclaration, sa vie, son intégrité physique ou sa vie sont menacés.³**

³ Art. 3

[§ 2.
[...]]

Afdeling III

De Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen

[Art. 57/22

De beslissingen van de Vaste Beroepscommissie voor de vluchtelingen worden met redenen omkleed met vermelding van de omstandigheden van de zaak.]

[§ 2.
[...]]

Afdeling III

De Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen]

[Art. 57/22

De beslissingen van de Vaste Beroepscommissie voor de vluchtelingen worden met redenen omkleed met vermelding van de omstandigheden van de zaak.] **In geval van ongunstige beslissing brengt de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen een met redenen omkleed advies uit over de eventuele terugleiding van de betrokkene naar de grens van het land dat hij is ontvlucht en waar, volgens zijn verklaring, zijn leven, zijn fysieke integriteit of zijn vrijheid in gevaar zou verkeren.³**

³ Art. 3